

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום חמישי כ"ו בטבת תשע"ו

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

גיטין - כ"ה

1. במשנה לעיל מצינו כמה גיטין הפסולים כיון שאינם 'לשמה'. על אלו מהם פסקו אמוראים שאעפ"כ הם פוסלים בכהונה?

- א. רב - כולם, כיון שיש בהם ריח הגט, חוץ מן הראשון כיון שכלל אינו לשם גירושין.
 - ב. שמואל - גם הראשון פוסל, ולשיטתו שכל מקום ששנו חכמים גט פסול - פסול ופוסל. וכן חליצה פסולה - פוסלתה להתייבם לאח אחר.
 - אמנם בשם ר"א אמרו: חליצה בשמאל או בלילה - פסולות ופוסלות, קטן ואנפיליא - פסולות ואין פוסלות.
 - ג. זעירי ורב אסי - כולן אין פוסלין חוץ מן האחרון, כיון שלעניין פסול כהונה חוששים שמא יש ברירה.
 - ד. ר' יוחנן - אף אחרון אינו פוסל, ואין חוששים אפילו לחומרא שמא אין ברירה.
- ור' יוחנן לשיטתו שפסק: האחין שחלקו הרי הם לקוחות זה מזה, ומחזירין זה לזה ביובל, ואין אומרים שהוברר שכל אחד נוטל חלקו. הוצרך לפסוק 'אין ברירה' בשני המקומות - בגט בלבד הו"א: משום לשמה אבל באחין שחלקו הו"א שרק מכר חוזר ביובל, ולא ירושה ומתנה. ובאחין שחלקו בלבד הו"א: החומרא של יובל שמא אין ברירה, ועוד שאף אם יש ברירה צריכים להחזיר למצב שהיתה בתחילה של איש אחד.

2. אמר לבלר כתוב לאיזו שתצא בפתח תחילה, ויהיה הגט לשמה, ושמותיהן שווין. כיצד הדין?

- רב יהודה פשט ממשנתנו - 'כתוב לאיזו שארצה אגרש - פסול לגרש בו' משמע אין ברירה.
- הקשה עליו רב אושעיה מהברייתא - האומר לבניו הריני שוחט את הפסח על מי שיעלה מכם ראשון לירושלים, כיון שנכנס ראשון ראשו ורובו לירושלים לאחר השחיטה - זכה בחלקו ומזכה את אחיו עמו. מוכח שיש ברירה.
- ענה רב יהודה - הושעיא בני, מה ענין פסחים, אצל גיטין - הרי ר' יוחנן העמיד שם שהאב המנה את כולם ולא גילה להם כיון שרצה לזרזם. והראיה: א. מכך ששינוי שמזכה לאחיו, ואם לא נמנו לפני שנשחט, לא יכולים לזכות. ב. שנינו: מעשה וקדמו בנות, ונמצאו 'זריזות ולא כתבו זוכות'.

3. הלוקח יין מבין הכותים, הוא טבל גמור. מה יעשה אם אין לו כלים להפריש לתוכם?

- א. ר' מאיר - אומר: 2 לוגין מתוך 100 שאני עתיד להפריש הרי הן תרומה, 10 מעשר ראשון, 9 מעשר שני, ומחלל את המעשר שני על מעות שיש לו בבית, ומותר לשתות. וכשיפריש יתברר שזהו היין שהופרש.
- ב. ר' יהודה, ר' שמעון, ור' יוסי - ואמרו לו לר"מ: אי אתה מודה, שמא יבקע הנוד ונמצא זה שותה טבלים למפרע? אמר להם: לכשיבקע.

4. חולה שמסר 'הרי זה גיטך מעכשיו, אם מתי מחולי זה', אם מת מחולי זה, חל הגט. כיצד דינה בימי החולי? לר' יהודה - הרי היא כאשת איש לכל דבריה, וכשימות חל הגט למפרע.

5. האומר לפניו: הריני בועליך לשם קידושין על מנת שירצה אבא. כיצד דינה אם לא רצה האב?

- א. תנא קמא - מקודשת כיון שאין אדם עושה בעילתו זנות, וגמר בלבו לקידושין גמורים ואפי' לא ירצה אביו.
- ב. בשם רבי שמעון - לא רצה האב - אינה מקודשת, אבל אם רצה מקודשת כיון שהוברר שמשעת בעילה חלו הקידושין.

6. האם הסוברים 'יש ברירה' או 'אין ברירה' מחלקים בין תולה בדעת עצמו לתולה בדעת אחרים?

- א. אביי [בעמוד א'] סבר - שיש חילוק, ועל כן תמה על המשא ומתן בין רב הושעיה לרב יהודה.
- ב. רבא סבר - שאין לחלק, ולא קשה קושיית אביי.
- רב משרשיא טען לו שתי ראיות שיש חילוק:
 - א. מצינו לרב יהודה לגבי לוקח יין שנחשב תולה בדעת עצמו, אין ברירה, ולגבי חולה שתלוי בידי שמים, יש ברירה.
 - ב. מצינו לרבי שמעון לגבי לוקח יין אין ברירה ולגבי 'הריני בועליך ע"מ שירצה אבא' שנחשב תולה באחרים, יש ברירה.
- ענה רבא - שיטתם לגבי לוקח יין היא רק משום שמא יבקע הנוד, אך בכל מקום אחר סוברים שיש ברירה.